

Vinterært, Ærteblomst familien

Pisum Sativum

Vinterært er en vinter-annual bælgsådsart, der ikke endnu er velafprøvet under danske forhold, men der ses positive tendenser. I et sædskifte uden ærter er den særdeles egnet til sen såning efter høst. Ært danner symbiose med kvælstoffikserende bakterier, der kan forsyne blandingspartnere med kvælstof. Overvintringsevne afhænger af sorter samt etableringstidspunkt.

Vinterært udvikler sig relativt langsomt i efteråret. Væksten fortsætter dog gennem en mild vinter, og væksten det sene forår kan være kraftig. Dette kan give tandbaserede maskiner en udfordring, da afgrøderester slæbes sammen i bunker. Så enten skal den slås af inden nedmuldning, eller også anvendes talerkenharve.

Over jorden

Først har vinterært en kort opret vækst, hvorefter den senere bliver mere kravlende. Det lave C/N-forhold betyder en hurtig omsætning samt hurtig frigivelse af kvælstof ved nedmuldning. Ved tidlig såning i efteråret bliver ærterne tætte og fikserer meget kvælstof, men der er betydelig risiko for, at de vil fryse væk om vinteren, og derfor for at sikre overvintring anbefales sen såning af vinterærterne.

Under jorden

Planten har en middel rod med en del side- og finrødder, som gennemvokser hele pløjelaget. Den trives ikke i hård og skadet jord, men er god sammen med planter der kan løsne. Den gror ikke godt på skarpe sandjorde eller meget svære lerjorde. JB 4-6 giver optimal vækst i kombination med et reaktionstal på 6,5–8. Veldrænet jord bør foretrækkes.

Såtidspunkt	1 september-1 oktober
N-optagelse, kg pr. ha	40
Tørstofindhold, hkg pr. ha	10
C/N	15
Udsædsmængde i ren bestand, kg pr. ha	60-80
Udsædsmængde i blandinger, kg pr. ha	25-30
Sådybde i cm	2-5
Frosttolerance	middel

Anvendelse

Den egner sig som overvintrende grøngødning og efterafgrøde. Er god i blandinger, som skal generere biomasse. Trives fint i blanding med grønrug, sorthavre og honningurt eller i renbestand ved sen såning.

Egnethed i sædskifter

For-land	gule-rod	kål	sukker-majs	Løg og porrer	Græskar	Ært konsum	Selleri blad/knold	Spinat rødbede
	X	X	X	X	X		X	X

Eksempler på blandinger:

- 25 kg vintervikke, 35 kg vinterært og 35 kg vinterhavre
- 50 kg vinterrug og 30 kg vinterært

Bemærkninger

- Må ikke bruges i sædskifter med ærter.
- Kan etableres meget sent.

Projektet er støttet af særpuljen Plantebaserede Fødevarer under Fonden for økologisk landbrug

Fonden for **økologisk landbrug**